

قطر در جستجوی دوست!

آلن گرش

ترجمه بهروز عارفی

سازمان صهیونیستی آمریکا ZOA، در روز ۱۰ آوریل ۲۰۱۸، در اطلاعیه ای در سایت خود، اعلام کرد که این سازمان و مورتون کلاین رئیس آن مفتخر و خوشنودند به اطلاع برسانند که در اثر تلاش های آنان و پس از نشست های طولانی، متعدد و سنجیده کلاین با امیر قطر و دیگر مسئولان عالی مقام قطری در دوحه، (...) این کشور پذیرفته است که گزارش مستند موزیانه یهودستیز الجزیره را که یک نفوذی در مورد به اصطلاح «لابی یهودی آمریکائی» (۱) تهیه کرده، پخش نکند. (به مقاله «مستندی ممنوع شده درباره لابی طرفدار اسرائیل» در همین شماره لوموند دیپلماتیک مراجعه کنید)

یک هفته بعد، تلویزیون الجزیره واکنش نشان داد: «مورتون کلاین به نادرست موضوع گزارش را «لابی یهودی آمریکائی» معرفی می کند، در حالی که این بررسی درباره سازمان های آمریکائی طرفدار اسرائیل (از جمله ZOA) است که تلاش می کنند برای منافع یک کشور خارجی در خاک آمریکا تبلیغ کنند. (۲)». الجزیره دست کم در یک مورد حق داشت: در این فیلم مستند، هیچ اشاره ای به «لابی یهودی» نشده، گر چه در گذشته، یک رئیس پیشین کنگره جهانی یهود (۳) این اصطلاح را به کار برده و در آمریکا نیز بسیار معمول است. باوجود این، الجزیره در مورد تصمیم عدم پخش گزارش مستند سکوت کرد.

برای درک مسئله ای که در حول این گزارش به جریان افتاده، باید به بحرانی برگشت که از سال ۲۰۱۷، قطر و برخی همسایگانش، به ویژه عربستان سعودی و امارات متحده عربی با حمایت مصر را رودررو قرار داده است. (۴) این سه کشور قطر را تحریم اقتصادی کرده اند. آن ها از حکومت دوحه می خواهند که با ایران قطع رابطه کرده و تلویزیون الجزیره را منحل و پایگاه نظامی در حال ساخت ترکیه در قطر را تعطیل کرده و به ارتباطش با سازمان های «تروریستی» از جمله اخوان المسلمین و حزب الله پایان دهد.

درست است که از زمان حکومت شیخ حمد بن خلیفه آل ثانی، پدر تمیم بن حمد الثانی، امیر کنونی، سیاست خارجی قطر، دست کم بی سابقه بوده است. این امیرنشین از جمله در قبال عربستان سیاستی مستقل

داشته است. یکی از پایگاه های مهم استراتژیکی آمریکا در منطقه، در قطر واقع است؛ قطر رابطه با حماس را حفظ کرده و به غزه کمک مالی می کند؛ این امیرنشین، یکی از کشورهای عربی بود که اجازه ایجاد مقری برای هیئت نمایندگی بازرگانی اسرائیل را داده بود (که به دنبال جنگ علیه غزه در سال ۲۰۰۸-۲۰۰۹ بسته شد). آخرسر، الجزیره با همه انتقادی که به خاطر برخوردش به شورش های عرب (از جمله جنگ در لیبی) یا در همین اواخر، به دلیل مداراجوئی اش با رژیم رجب تائب اردوغان متوجه آن شد، شرایطی فراهم کرده که بحث و جدلی در جهان عرب به راه افتد که اغلب رژیم های موجود را کلافه کرده است.

در ماه های پس از اولتیماتوم همسایگان قطر علیه آن کشور، به نظر می رسید که قطر متزلزل شده است. حتی به احتمال تجاوز عربستان به امیرنشین کوچک اشاره شد. به ویژه که دونالد ترامپ علیه دوحه موضع گرفته بود. در چنین اوضاع و احوال پرتنش بود که امیر تصمیم گرفت در رابطه عمومی با واشینگتن حالت تهاجمی بگیرد. در کشوری که رقبایش، عربستان سعودی و امارت آنتن های تقویتی گسترده ای دارند و ازجمله بنیاد دفاع از دموکراسی FDD (۵)، دوحه توانست با پرداخت پول، چندین آژانس روابط عمومی آمریکا را به خدمت گیرد. هدف های آن ها محافل محافظه کار نزدیک به ترامپ و از جمله لابی طرفدار اسرائیل بود.

دیدارهای افرادی نظیر آلن درشوویتز، استاد دانشگاه طرفدار اسرائیل که هم دموکرات است و هم دوست ترامپ، فرماندار جمهوری خواه پیشین آرکانزاس مایکل هوکابی، یک مسیحی صهیونیست که دخترش سخنگوی کاخ سفید است و جان بچلر گرداننده یک رادیوی محافظه کار از قطر نشان می دهد که کارزار این کشور به موفقیت هائی دست یافته است. در واشینگتن نیز اثرات این وضع را حس کردند و یک میانجی برای بحران انتخاب کردند. در آوریل ۲۰۱۸، ترامپ با امیر الثانی ملاقات کرد برای سپاسگزاری از او اعلام کرد که قطر سلاح آمریکائی می خرد. او حتی به چند سازمان صهیونیستی کمک مالی بلاعوض کرد، از جمله «سربازان ما سخن می گویند» (Our soldiers speak) که دیدارهای افسران ارتش اسرائیل را از آمریکا سازماندهی میکند (۶).

اما نزدیکی با قطر موجب اختلاف در لابی طرفدار اسرائیل شده است. ایگال کارمون، مدیر انستیتوی پژوهش در رسانه های خاورمیانه (Memri)، سایتی که «مراقب» رسانه های عرب است (و در تحریف انتشارات آن ها تردیدی به خود راه نمی دهد) (۷)، در مقاله ای با

عنوان « قطر: امیرنشینی که همه را گول می زند » برآشفته می شود: «غم انگیز است که مشاهده می کنیم که رهبران یهودی آمریکایی با دخالت ناآگاهانه در مناقشه داخلی که ربطی به آنان ندارد، یعنی مناقشه های غامض و غیرقابل درک بین اعراب، کلیشه های یهودستیز را تقویت می کنند. (۸)»

جوناتان شانزر، از FDD گله می کند که : «هیچ اشکالی ندارد که تحلیل گران و روشنفکران برای کسب اطلاعات به قطر بروند. مشکل این است که در جریان این دیدارها، آن ها روایت دیگری از تاریخ را نمی شنوند. آن ها باید به انتقاد از قطر نیز گوش دهند. آن ها باید با نکات زیادی درباره روابط قطر با حماس، القاعده، طالبان، اخوان المسلمین و دیگر بازیگران مسئله ساز آشنا شوند.» (۹) شانزر در مصاحبه طولانی با جیمز آنتونی کلین فلد در گزارش مستند الجزیره، اظهار تاسف می کند که تلاش های او برای وصل کردن جنبش «بایکوت، عدم سرمایه گذاری و مجازات» BDS به سازمان های «تروریستی» (ابتدا حماس و سپس جبهه خلق برای آزادی فلسطین) در افکار عمومی آمریکا به نتیجه نرسیده است.

از یک سال پیش، قطر موفق شده که خطری را که تهدیدش می کرد، عقب براند و رقبایش را به موضعی دفاعی بیاندازد. اما، در قبال این سیاست جدید، فلسطینی ها چه بهائی را خواهند پرداخت؟

پاورقی ها :

-۱

[ZOA/Mort Klein convinced Qatar to cancel anti-semitic Al Jazeera "Jewish lobby" series](#) », Organisation sioniste américaine (ZOA), 10 avril 2018

-۲

[Al Jazeera denies claims of pro-Israel group on The Lobby](#) », [.films](#) », Al-Jazira, 17 avril 2018

-۳

En novembre 1978, Nahum Goldmann demanda au président James Carter de briser le « *lobby juif* », qu'il assimila à « *une force de destruction* », « *un obstacle à la paix au Proche-*

۴- مقاله « جنگ عجیب در خلیج فارس » ، لوموند دیپلماتیک ژوئیه ۲۰۱۷

<https://ir.mondediplo.com/article2806.html>

۵- مقاله « نفوذ هراس انگیز ریاض در واشینگتن » ، لوموند دیپلماتیک ژوئیه ۲۰۱۷

<https://ir.mondediplo.com/article2798.html>

-۶

Tamara Nassar et Ali Abunimah, « [Qatar funded Zionist Organization of America](#) », Electronic Intifada, 10 juillet 2018.

۷- مقاله « خبرپردازی به شیوه اسرائیلی » ، لوموند دیپلماتیک سپتامبر ۲۰۰۵.

<https://ir.mondediplo.com/article716.html>

-۸

Yigal Carmon, « [Qatar, the emirate that fools them all, and its enablers](#) », Institut de recherche des médias du Moyen-Orient, Washington, DC, 18 janvier 2018.

-۹

Cité par Amir Tibon, « [Israeli Embassy in US : We oppose Qatar's "Outreach to pro-Israel US Jews"](#) », Haaretz, Tel-Aviv, 31 janvier 2018.